

ریاضیات گسته دوازدهم ، ترکیبیات (شمارش) - ۴ سوال - دبیر ناصر قراجی

۷۷- حروف کلمه «مماشات» را به چند طریق می‌توان در یک ردیف با ۸ خانه قرار داد؟ (دو تا از خانه‌ها خالی می‌مانند).

۷! (۲)

۸! (۱)

$$\frac{7!}{4}$$

$$\frac{8!}{4}$$

دبیر : ناصر قراجی آزمون ۱۸ اسفند

۷۸- تعداد جواب‌های صحیح و نامنفی دستگاه معادلات زیر کدام است؟

$$\begin{cases} x_1 + x_2 = 5 \\ x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 11 \end{cases}$$

۹۶ (۴)

۹۰ (۳)

۸۴ (۲)

۷۸ (۱)

دبیر : ناصر قراجی آزمون ۱۸ اسفند

۷۹- گل فروشی تمام حالت‌های ممکن دسته گل‌های ۷ شاخه‌ای از ۴ نوع گل را درست کرده است. دسته گلی به تصادف انتخاب

می‌کنیم، با کدام احتمال از همه انواع گل‌ها در دسته گل وجود دارد؟

$$\frac{3}{5}$$

$$\frac{1}{6}$$

$$\frac{3}{10}$$

$$\frac{4}{7}$$

دبیر : ناصر قراجی آزمون ۱۸ اسفند

۸۰- چند عدد طبیعی ۴ رقمی وجود دارد که همه ارقام آن فرد بوده و مجموع ارقام آن برابر با ۱۲ باشد؟

۲۸ (۲)

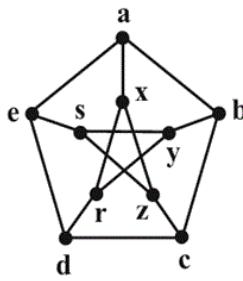
۴۲ (۱)

۵۶ (۴)

۳۵ (۳)

ریاضیات گسسته دوازدهم ، گراف و مدل سازی

۷۱ - گراف زیر چند - مجموعه شامل رأس a دارد؟

- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- ۳ (۳)
- ۴ (۴)

۷۲ - در گراف G با مجموعه رأس‌های $\{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$ ، $V = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$ ، مجموعه احاطه‌گر مینیمال است.

می‌دانیم G رأس تنها ندارد، در این صورت: (الف) مجموعه $\{1, 2\}$ ، مجموعه احاطه‌گر .....؛ (ب) مجموعه

$E = \{4, 5, 6, 7\}$ مجموعه احاطه‌گر ..... .

۲) است- نیست	۱) است- است
۴) نیست- نیست	۳) نیست- است

۷۳ - تعداد مجموعه‌های احاطه‌گر دو عضوی گراف $\bar{C}_4$ کدام است؟

۹ (۲)	۸ (۱)
۱۲ (۴)	۱۰ (۳)

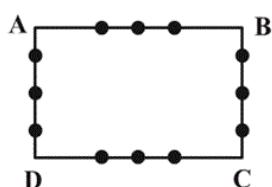
ریاضیات گسسته دوازدهم ، شمارش ، بدون شمارش

۷۴ - چند عدد طبیعی سه رقمی مضرب ۵ با ارقام متمایز وجود دارد که مجموع ارقام آن عددی فرد باشد؟

۶۰ (۲)	۵۶ (۱)
۷۲ (۴)	۶۸ (۳)

۷۵ - ۱۲ نقطه مطابق شکل روی اضلاع یک مستطیل قرار دارند. چند مثلث با رئوس این نقاط می‌توان ساخت که هیچ دو رأسی روی

یک ضلع مستطیل نباشند؟

- (۱) ۲۲۰
(۲) ۱۰۸
(۳) ۸۱
(۴) ۱۴۴

دبير : ناصر قراجچي آزمون ۱۸ اسفند

۷۶ - به چند طریق می‌توان سه عدد از مجموعه $\{1, 2, \dots, 12\}$ که مجموع آن‌ها بر ۳ بخش‌پذیر باشد؟

- (۱) ۷۶
(۲) ۶۴
(۳) ۳۶
(۴) ۱۲

دبير : ناصر قراجچي آزمون ۱۸ اسفند

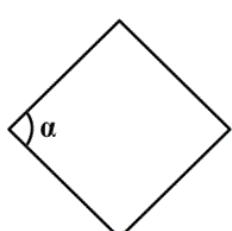
حسابان دوازدهم ، مشتق - ۵ سوال - دبير ناصر قراجچي

۱- تابع $|x+1| = y$ در کدام نقطه مشتق‌نپذیر است؟

- $x = 1$ (۲) $x = -1$ (۱)
 $x = -2$ (۴) $x = \infty$ (۳)

دبير : ناصر قراجچي آزمون ۱۸ اسفند

۳- طول ضلع لوزی زیر برابر ۲ است. آهنگ لحظه‌ای تغییر مساحت آن نسبت به α وقتی $\alpha = \frac{2\pi}{3}$ کدام است؟

- (۱) -1
(۲) 1
(۳) 2
(۴) -2

دبير : ناصر قراجچي آزمون ۱۸ اسفند

۴- مشتق تابع $f(x) = \frac{x^{\frac{1}{2}} + \frac{1}{x^{\frac{1}{2}}}}{x + \frac{1}{x}}$ در $x=2$ کدام است؟

۰/۶۴ (۲)

۰/۶۳ (۱)

۰/۶۶ (۴)

۰/۶۵ (۳)

دییر : ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

۵- تابع $f(x) = (ax + b\sqrt{2x} + 2)[3x - 2]$ مشتق‌پذیر است. حاصل $a - 2b$ کدام است؟ ([ ]، نماد جزء صحیح است).

۵ (۲)

-۳ (۱)

۴) صفر

-۴ (۳)

دییر : ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

۶- اگر $x = \frac{1}{2}$ باشد، مشتق تابع $y = f(2x) - g(2x)$ در $x = 1$ کدام است؟

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(1-x) - g(1-x)}{x + x^2} = 2$$

-۲ (۲)

۲ (۱)

-۴ (۴)

۴ (۳)

دییر : ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

حسابان دوازدهم ، کاربردهای مشتق - ۵ سوال - دییر ناصر قراجی

۷- تابع $y = x\sqrt[3]{x^2} - 5\sqrt[3]{x}$ در محدوده x های مثبت چند نقطه بحولانی دارد؟

۲ (۲)

۳ (۱)

۴) صفر

۱ (۳)

دییر : ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

۸- برد تابع $f(x) = \frac{x^{\frac{4}{3}} + \frac{x^{\frac{1}{3}}}{4} - x^{\frac{1}{2}}}{x^{\frac{1}{3}}}$ با دامنه $[a, b]$ بازه $[-2, 2]$ است. حاصل $b - a$ کدام است؟

$\frac{16}{3}$ (۲)

۴ (۱)

۶ (۴)

$\frac{11}{3}$ (۳)

۹- سیمی به طول ℓ را به قطاعی از یک دایره تبدیل می‌کنیم. بیشترین مساحت قطاع چند برابر ℓ^2 است؟

$$\frac{1}{16} \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$\frac{1}{4} \quad (4)$$

$$\frac{1}{8} \quad (3)$$

۱۰- مجموع مقادیر ماکزیمم مطلق و مینیمم مطلق تابع $f(x) = \sin^2 x + \cos x + m$ در بازه $[0, \pi]$ برابر $\frac{13}{4}$ است. مقدار m کدام است؟

$$\frac{3}{2} \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$\frac{5}{2} \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

۱۱- وضعیت اکسترمم‌های نسبی تابع $f(x) = \begin{cases} 1-x^2 & ; |x| \leq 1 \\ x & ; |x| > 1 \end{cases}$ کدام است؟

۲) فقط مینیمم نسبی دارد.

۱) فقط ماکزیمم نسبی دارد.

۴) اکسترمم نسبی ندارد.

۳) یک ماکزیمم و یک مینیمم نسبی دارد.

هندسه دوازدهم ، آشنایی با مقاطع مخروطی - ۸ سوال - دیبر ناصر قراجی

۳۱- چند مثلث مانند ABC می‌توان رسم کرد به‌طوری که $BC = 12$ و ارتفاع $AH = 9$ و محیط مثلث برابر ۳۲ باشد؟

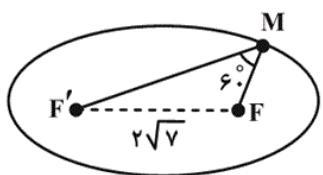
$$1 \quad (2)$$

$$1) \text{ هیچ}$$

$$4 \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

-۳۲ در شکل زیر، F' و F کانون‌های بیضی و M نقطه‌ای واقع بر بیضی است. اگر $FF' = 2\sqrt{7}$ و $MF = 3MF'$ باشند، خروج از مرکز بیضی چقدر است؟

$$\frac{\sqrt{3}}{2} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{2} \quad (1)$$

$$\frac{\sqrt{7}}{4} \quad (4)$$

$$\frac{\sqrt{7}}{3} \quad (3)$$

آزمون ۱۸ اسفند دبیر : ناصر قراجی

-۳۳ در یک بیضی، A یکی از دو سر قطر بزرگ و B یکی از دو سر قطر کوچک و F کانون نزدیک به A است. اگر $AB = 4$ و

$AF = 1$ باشند، فاصله کانونی بیضی چقدر است؟

$$4\sqrt{2} \quad (2)$$

$$2\sqrt{2}-2 \quad (1)$$

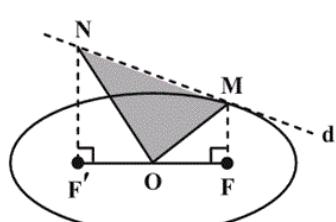
$$2\sqrt{3} \quad (4)$$

$$6\sqrt{2}-4 \quad (3)$$

آزمون ۱۸ اسفند دبیر : ناصر قراجی

-۳۴ در بیضی شکل زیر، خط d در M بر منحنی مماس است و F' و F کانون‌های بیضی هستند. نقطه O مرکز بیضی، $MF \perp FF'$ و

موازی با FM رسم شده است. اگر طول قطرهای بیضی برابر ۸ و $2\sqrt{7}$ باشند، آنگاه مساحت مثلث OMN چقدر است؟

$$18 \quad (1)$$

$$20 \quad (2)$$

$$12 \quad (3)$$

$$15 \quad (4)$$

آزمون ۱۸ اسفند دبیر : ناصر قراجی

-۳۵ - مرکز دایره $x^2 + y^2 - 2x = 2$ ، بر کانون سهی $(y+a)^2 = 2(x+a)$ منطبق است. معادله خط هادی سهی کدام است؟

$$y = -\frac{1}{2}x \quad (2)$$

$$x = -\frac{1}{2}y \quad (1)$$

$$y = 0 \quad (4)$$

$$x = 0 \quad (3)$$

دبير : ناصر قراجچی آزمون ۱۸ اسفند

-۳۶ - به ازای کدام مقدار k ، خط هادی سهی $x + 4y = -k$ برابر $\frac{1}{8}$ است؟

$$-2 \quad (2)$$

$$2 \quad (1)$$

$$-4 \quad (4)$$

$$4 \quad (3)$$

دبير : ناصر قراجچی آزمون ۱۸ اسفند

-۳۷ - در آینه سهی به معادله $x^2 + 4y = 4$ پرتو نوری به معادله $x = 2$ به داخل آینه می‌تابد، عرض از مبدأ پرتو بازتاب کدام است؟

$$1 \quad (2)$$

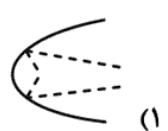
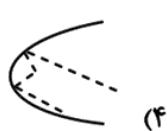
$$2 \quad (1)$$

۴) محور y را قطع نمی‌کند.

۳) صفر

دبير : ناصر قراجچی آزمون ۱۸ اسفند

-۳۸ - اگر پرتوهای نوری از نقطه $M(-1, 1)$ بر بدن آینه‌ای یک سهی به معادله $x^2 + y^2 = 4$ بتابد، کدام گزینه پرتوهای تابشی را به درستی رسم کرده است؟

دبير : ناصر قراجچی آزمون ۱۸ اسفند

هندسه دوازدهم ، بردارها - ۲ سوال - دبير ناصر قراجچي

- ۳۹ - می دانیم خطی که از دو نقطه $(4, 2)$ و $(1, b, c)$ می گذرد موازی یکی از محورهای دستگاه $\mathbb{R}^3$ بوده و نقطه M روی

این خط به فاصله ۳ از مبدأ مختصات قرار دارد. مجموع مختصات نقطه M کدام می تواند باشد؟

-۴ (۲)

۵ (۱)

-۲ (۴)

۳ (۳)

آزمون ۱۸ اسفند
دیر : ناصر قراجی

- ۴۰ - وجود یک مکعب مستطیل قسمت هایی از صفحات به معادلات $x = 1$ ، $x = 3$ ، $y = 1$ ، $y = 4$ ، $z = -2$ و $z = 2$ است. طول قطر

مکعب مستطیل و معادله یکی از یال هایی که به موازات محور y ها است، به ترتیب کدام‌اند؟

$$\begin{cases} x = 3 \\ z = -2 \end{cases}, \sqrt{13} \quad (2)$$

$$\begin{cases} x = 2 \\ z = 1 \end{cases}, \sqrt{29} \quad (1)$$

$$\begin{cases} x = 1 \\ z = -2 \end{cases}, \sqrt{29} \quad (4)$$

$$\begin{cases} x = 1 \\ z = 2 \end{cases}, \sqrt{13} \quad (3)$$

آزمون ۱۸ اسفند
دیر : ناصر قراجی

-۷۷ «گزینه ۲»

(علی ایمان)

اگر ۶ حرف کلمه «ماماشات» و ۲ جای خالی را با حرف O نمایش دهیم

باید جایگشت حروف {م، م، ا، ا، ش، ت، O} را حساب

$$\text{کنیم که تعداد آن برابر } \frac{8!}{2!2!2!} = 7! \text{ خواهد بود.}$$

(ریاضیات گسسته - ترکیبات: صفحه‌های ۵۱ و ۵۹)

۴

۳

۲✓

۱

دبیر: ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

تعداد جواب‌های صحیح و نامنفی معادله $x_1 + x_2 = 5$ برابر است با:

$$\binom{5+2-1}{2-1} = \binom{6}{1} = 6$$

حال با در نظر گرفتن $x_1 + x_2 = 5$ در معادله دوم، تعداد جواب‌های

صحیح و نامنفی معادله $x_3^2 + x_4 + x_5 = 6$ را حساب می‌کنیم. چون x_3

متغیر جهش یافته (دارای توان ۲) می‌باشد برای x_3 مقادیر ممکن را در نظر

گرفته و تعداد جواب‌های هر یک از معادلات به دست آمده را می‌شماریم:

$$x_3 = 0 \Rightarrow x_4 + x_5 = 6 \Rightarrow \binom{6+2-1}{2-1} = 7$$

$$x_3 = 1 \Rightarrow x_4 + x_5 = 5 \Rightarrow \binom{5+2-1}{2-1} = 6$$

$$x_3 = 2 \Rightarrow x_4 + x_5 = 4 \Rightarrow \binom{4+2-1}{2-1} = \binom{3}{1} = 3$$

$x_3 = 3 \Rightarrow x_4 + x_5 = 1 \Rightarrow$ جواب ندارد.

$\Rightarrow 7 + 6 + 3 = 16$ تعداد کل جواب‌های دستگاه $\Rightarrow 6 \times 16 = 96$

(ریاضیات گسسته - ترکیبیات: صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

۴✓

۳

۲

۱

تعداد گل‌های نوع اول تا چهارم را به ترتیب x_1 تا x_4 می‌گیریم.

$$S: \begin{array}{l} \text{تعداد جواب‌های صحیح نامنفی معادله} \\ (x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 7) \end{array} = \binom{7+4-1}{4-1} = \binom{10}{3}$$

$$A: \begin{array}{l} \text{تعداد جواب‌های طبیعی معادله} \\ (x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 6) \end{array} = \binom{6-1}{4-1} = \binom{5}{3}$$

$$P(A) = \frac{\binom{6}{3}}{\binom{10}{3}} = \frac{\frac{6 \times 5 \times 4}{3 \times 2 \times 1}}{\frac{10 \times 9 \times 8}{3 \times 2 \times 1}} = \frac{5 \times 4}{5 \times 3 \times 8} = \frac{1}{6}$$

(ریاضیات گسسته - ترکیبات: صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

 ۴ ۳ ۲ ۱ ✓

دیر: ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

$$N = \overline{abcd} \Rightarrow a + b + c + d = ۱۲$$

a, b, c, d فرد هستند، بنابراین هیچ کدام نمی‌توانند صفر باشند و

دیگر نگران صفر شدن a نیستیم.

$$\begin{cases} a = ۲x_1 + 1 \\ b = ۲x_2 + 1 \\ c = ۲x_3 + 1 \\ d = ۲x_4 + 1 \end{cases} \Rightarrow ۲x_1 + 1 + ۲x_2 + 1 + ۲x_3 + 1 + ۲x_4 + 1 = ۱۲$$

$$\Rightarrow ۲(x_1 + x_2 + x_3 + x_4) = ۸ \Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = ۴$$

از طرفی می‌دانیم $0 \leq x_1, x_2, x_3, x_4 \leq ۲$ ، بنابراین $0 \leq a, b, c, d \leq ۵$

در نتیجه: $x_1 = ۰, x_2 = ۰, x_3 = ۰, x_4 = ۰$

$$= \binom{4+4-1}{4-1} = \binom{7}{3} = ۳۵$$

(ریاضیات گسسته - ترکیبات: صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

 ۴ ۳ ۲ ۱

آزمون ۱۸ اسفند

دیر : ناصر قراجی

در این گراف $\gamma = ۳$ و $\gamma = ۳$ مجموعه احاطه‌گر مینیمم شامل رأس a وجود

دارد.

$$\{a, r, z\}, \{a, y, c\}, \{a, s, d\}$$

(ریاضیات گسسته - گراف و مدل سازی: صفحه‌های ۴۳۷ تا ۴۳۹)

 ۴ ۳ ۲ ۱

آزمون ۱۸ اسفند

دیر : ناصر قراجی

چون مجموعه احاطه گر $D = \{1, 2, 3\}$, مینیمال است، بنابراین اگر

عضوی از آن حذف شود، دیگر احاطه گر نخواهد بود. بنابراین مجموعه

$D = \{1, 2, 3\}$ احاطه گر نیست. اما متمم مجموعه $\{1, 2, 3\}$

$E = \{4, 5, 6, 7\}$ احاطه گر است، زیرا

گراف رأس تنها ندارد و حالا که رئوس ۱، ۲ و ۳ گراف را احاطه کرده‌اند،

پس رأس‌های ۴، ۵، ۶ و ۷ هر کدام لاقل با یکی از رأس‌های ۱، ۲ و ۳

مجاور هستند.

نکته: در یک گراف که رأس تنها ندارد، مجموعه متمم هر مجموعه احاطه گر

مینیمال، خود مجموعه‌ای احاطه گر است.

(ریاضیات گسسته-گراف و مدل‌سازی: صفحه‌های ۴۴ تا ۴۷)

۴

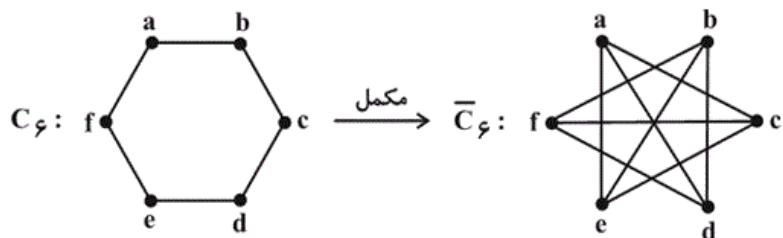
۳ ✓

۲

۱

دیر: ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

مطابق شکل، برای گراف $\bar{C}_6$ ، مجموعه‌های احاطه‌گر مینیمم (که دو عضوی

نیز هستند)، عبارتند از:

$$\left\{ \begin{array}{l} \{a, b\}, \{a, d\}, \{a, f\} \\ \{c, d\}, \{c, f\}, \{c, b\} \\ \{e, f\}, \{e, b\}, \{e, d\} \end{array} \right.$$

پس ۹ مجموعه احاطه‌گر دو عضوی برای $\bar{C}_6$ وجود دارد.

(ریاضیات گسسته-گراف و مدل‌سازی: صفحه‌های ۳۴۶ تا ۳۴۷)

۴

۳

۲ ✓

۱

دبير: ناصر قراجي

آزمون ۱۸ اسفند

رقم یکان می‌تواند صفر یا ۵ باشد:

(الف) رقم یکان صفر باشد؛ در این صورت برای این که مجموع ارقام، عددی

فرد باشد، باید از ارقام باقی‌مانده یکی زوج و دیگری فرد باشد:

$$\begin{array}{ccc} \boxed{5} & \boxed{4} & \boxed{1} \\ \text{فرد} & \text{زوج} & \text{صفر} \\ & & \text{غیرصفر} \end{array} \Rightarrow 20$$

$$\begin{array}{ccc} \boxed{4} & \boxed{5} & \boxed{1} \\ \text{زوج} & \text{فرد} & \text{صفر} \\ & & \text{غیرصفر} \end{array} \Rightarrow 20$$

(ب) رقم یکان ۵ باشد؛ دو رقم دیگر یا هر دو زوج یا هر دو فرد هستند:

$$\begin{array}{ccc} \boxed{4} & \boxed{4} & \boxed{1} \\ \text{زوج} & \text{صفر} & 5 \\ \text{می‌تواند باشد} & \text{غیرصفر} & \end{array} \Rightarrow 16$$

$$\begin{array}{ccc} \boxed{4} & \underbrace{\boxed{3}}_{5} & \boxed{1} \\ \text{فرد} & \text{غیرتکراری} & \end{array} \Rightarrow 12$$

$\Rightarrow 68 = \text{جواب کل}$

(ریاضی - شمارش، بدون شمردن: صفحه‌های ۱۲۰ تا ۱۲۶)

آزمون ۱۸ اسفند دبیر: ناصر قراجی

سه رأس مثلث باید از سه ضلع مختلف مستطیل انتخاب شود. پس ابتدا به

روش، سه ضلع انتخاب کرده و سپس از هر کدام یک رأس انتخاب

می‌کنیم. پس:

$$\text{تعداد مثلثها} = \binom{4}{3} \binom{3}{1} \binom{3}{1} \binom{3}{1} = 108$$

(ریاضی - شمارش، بدون شمردن: صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۴۰)

آزمون ۱۸ اسفند دبیر: ناصر قراجی

A_1 و A_2 را به ترتیب مجموعه اعضایی از A در نظر می‌گیریم که

$A_0 = \{3, 6, 9, 12\}$ و $1, 2$ دارند.

$$A_1 = \{1, 4, 7, 10\}$$

$$A_2 = \{2, 5, 8, 11\}$$

در دو حالت، جمع سه عدد انتخابی مضرب ۳ است.

حالت (۱)؛ هر سه عدد از یکی از مجموعه‌های A_0 ، A_1 و A_2 انتخاب شوند:

$$3 \times \binom{4}{3} = 12$$

حالت (۲)؛ از هر یکی از مجموعه‌های A_0 ، A_1 و A_2 یک عدد انتخاب شود:

$$\binom{4}{1} \times \binom{4}{1} \times \binom{4}{1} = 64$$

در نتیجه تعداد انتخاب‌های مورد نظر برابر است با:

$$12 + 64 = 76$$

(ریاضی ۱- شمارش، بدون شمردن؛ صفحه‌های ۱۳۴ و ۱۳۵)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

دیبر: ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

- ۱ «گزینه ۱»

تابع $|y = f(x)|$ در ریشه‌های ساده $f(x)$ مشتق‌ناپذیر است.

(مسابقات ۲- مشتق؛ صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

 ۴

 ۳

 ۲

 ۱

دیبر: ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

مساحت یک لوزی به طول ضلع ℓ که یکی از زوایای آن θ است، از رابطه

$$S = \ell^2 \sin \theta$$

$$S(\alpha) = 4 \sin \alpha$$

آهنگ لحظه‌ای تغییر همان مشتق تابع است:

$$S'(\alpha) = 4 \cos \alpha \Rightarrow S'\left(\frac{2\pi}{3}\right) = 4 \cos \frac{2\pi}{3} = -2$$

(مسابقات ۱۳ - مشتق: صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

✓

۳

۲

۱

دبير: ناصر قراجي

آزمون ۱۸ اسفند

ابتدا ضابطه تابع را ساده‌تر می‌کنیم:

$$f(x) = \frac{\left(x + \frac{1}{x}\right)^2 - 2 + 3}{x + \frac{1}{x}} = x + \frac{1}{x} + \frac{1}{x + \frac{1}{x}}$$

پس اگر $f(x) = (hoh)(x)$ باشد، $h(x) = x + \frac{1}{x}$

$$f'(x) = h'(x)h'(h(x)) \xrightarrow{x=2} f'(2) = h'(2)h'(h(2))$$

$$f'(2) = h'(2)h'\left(\frac{5}{2}\right) \quad h(2) = \frac{5}{2} \text{ است و داریم:}$$

مشتق تابع h نیز $h'(x) = 1 - \frac{1}{x^2}$ است.

$$h'(2) = \frac{3}{4}, \quad h'\left(\frac{5}{2}\right) = \frac{21}{25} \Rightarrow f'(2) = \frac{63}{100}$$

(مسابقات ۱۳ - مشتق: صفحه‌های ۹۶ تا ۹۷)

۳

۲

۱ ✓

دبير: ناصر قراجي

آزمون ۱۸ اسفند

تابع $y = [3x - 2]$ در $x = 2$ ناپیوسته و مشتق‌نایاب است، پس برای

این که f در این نقطه مشتق‌نایاب باشد، لازم است که $x = 2$ صفر مرتبه

دوم تابع $y = ax + b\sqrt{2x} + 2$ باشد؛ یعنی $h'(2) = 0$

باشد.

$$h(2) = 2a + 2b + 2 = 0 \Rightarrow a + b = -1 \quad (1)$$

$$h'(x) = a + \frac{b}{\sqrt{2x}} \xrightarrow{x=2} h'(2) = a + \frac{b}{2} = 0 \quad (2)$$

از معادلات (1) و (2) به دست می‌آید:

$$a = 1, \quad b = -2 \Rightarrow a - 2b = 5$$

(مسابقات ۱۹ تا ۲۳ - مشتق؛ صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

۴

۳

۲ ✓

۱

دبیر: ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

وقتی $\rightarrow x = 0$ حد مخرج برابر صفر است، بنابراین حد صورت نیز باید برابر

$$f(0) = g(0)$$

صفر شود:

در نتیجه می‌توانیم بنویسیم:

$$L = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(0-x) - g(0-x)}{x + x^2}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(0-x) - f(0) - (g(0-x) - g(0))}{x + x^2}$$

$$= \left(\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(0-x) - f(0)}{x} - \lim_{x \rightarrow 0} \frac{g(0-x) - g(0)}{x} \right) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{1+x}$$

$$= -(f'(0) - g'(0)) = 2 \Rightarrow f'(0) - g'(0) = -2$$

حال از تابع $y = f(2x) - g(2x)$ مشتق می‌گیریم:

$$y' = 2f'(2x) - 2g'(2x) \xrightarrow{x=\frac{1}{2}} y' = 2(f'(0) - g'(0)) = -4$$

(مسابان ۲ - مشتق: صفحه‌های ۷۸ تا ۸۰ و ۹۶)

✓

دبير: ناصر قراجچی

آزمون ۱۸ اسفند

$$y = x^{\frac{5}{3}} - 5x^{\frac{1}{3}} \Rightarrow y' = \frac{5}{3}x^{\frac{2}{3}} - \frac{5}{3}x^{-\frac{2}{3}} = \frac{5}{3} \frac{\sqrt[3]{x^4} - 1}{\sqrt[3]{x^2}}$$

بدیهی است که تابع در $x = 0$ مشتق ناپذیر است و از طرفی در $x = 1$

دارای مشتق صفر است، پس $x = 1$ تنها نقطه بحرانی محدوده x های مثبت است.

(مسابان ۲ - کاربردهای مشتق: صفحه ۷۷)

✓

دبير: ناصر قراجچی

آزمون ۱۸ اسفند

$$f(-2) = -\frac{8}{3}, \quad f(2) = \frac{8}{3}$$

نقاط بحرانی عضو بازه $(-2, 2)$ را نیز پیدا می‌کنیم.

$$f'(x) = x^3 + x^2 - 2x \xrightarrow{f'(x)=0} x(x+2)(x-1) = 0$$

$$\Rightarrow x = 0, -2, 1$$

که $x = 0$ و $x = 1$ درون بازه مورد نظر قرار دارد. مقادیر تابع در این دو

نقطه را نیز حساب می‌کنیم:

$$f(0) = 0, \quad f(1) = -\frac{5}{12}$$

در نتیجه برد تابع بازه $[-\frac{8}{3}, \frac{8}{3}]$ است که طول این بازه برابر $\frac{16}{3}$ است.

(حسابان ۲- کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۸)

۴

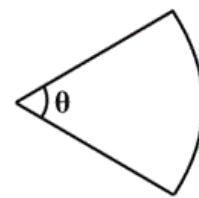
۳

۲✓

۱

دیر: ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

محیط قطاع بالا برابر ℓ است. اگر شعاع دایره را r در نظر بگیریم، داریم:

$$\text{قطر} = 2r + r\theta = r(2 + \theta) = \ell$$

از طرفی مساحت قطاع از رابطه $S = \frac{1}{2}\theta r^2$ به دست می‌آید.

$$S(r) = \frac{1}{2}(\frac{\ell}{r} - 2)r^2 = \frac{1}{2}\ell r - r^2$$

در جواب معادله $S' = 0$ ، $S'(r) = 0$ بیشترین مقدار خود را دارد.

$$S'(r) = \frac{1}{2}\ell - 2r \xrightarrow{S'(r)=0} r = \frac{\ell}{4}$$

$$\Rightarrow S_{\max} = S\left(\frac{\ell}{4}\right) = \frac{1}{16}\ell^2$$

(مسابان ۱۳-کاربردهای مشتق؛ صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۴

۳

۲✓

۱

ابتدا نقاط بحرانی تابع را در بازه $(0, \pi)$ به دست می‌آوریم:

$$f'(x) = 2 \sin x \cos x - \sin x$$

$$\xrightarrow{f'(x)=0} \sin x(2 \cos x - 1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \sin x = 0 : \text{در بازه } (0, \pi) \text{ جواب ندارد.} \\ \cos x = \frac{1}{2} \xrightarrow{x \in (0, \pi)} x = \frac{\pi}{3} \end{cases}$$

پس $x = \frac{\pi}{3}$ تنها نقطه بحرانی تابع در بازه $(0, \pi)$ است. حال مقادیر تابع را در این نقطه و همچنین ابتدا و انتهای بازه $[0, \pi]$ به دست می‌آوریم:

$$f(0) = m + 1, f\left(\frac{\pi}{3}\right) = \frac{5}{4} + m, f(\pi) = -1 + m$$

بنابراین ماکزیمم مطلق تابع در بازه گفته شده برابر $\frac{5}{4} + m$ و مینیمم مطلق

آن $-1 + m$ است.

پس داریم:

$$\frac{5}{4} + m - (-1 + m) = 2m + \frac{1}{4} = \frac{13}{4} \Rightarrow m = \frac{3}{2}$$

(حسابان ۲- کتابهای مشتق: صفحه‌های ۱۷۹ تا ۱۸۷)

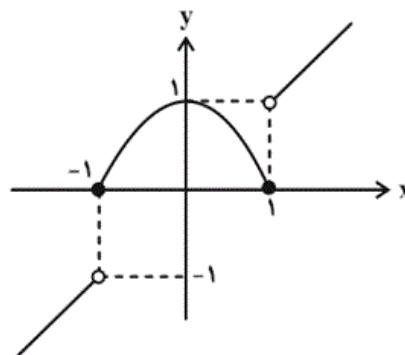
۴

۳

۲ ✓

۱

بهتر است نمودار تابع را رسم کنیم:

با توجه به نمودار، تابع در $x = 0$ ماقزیمم نسبی و در $x = 1$ مینیمم نسبی دارد.

(مسابان ۲-کاربردهای مشتق: صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۹)

۴

۳

۲

۱

دیر: ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

«گزینه» ۱ -۳۱

(هومن عقیلی)

$$\Delta ABC = AB + AC + \underbrace{BC}_{12} = 32 \Rightarrow AB + AC = 20$$

یعنی A روی یک بیضی به کانون‌های B و C حرکت می‌کند، به‌طوری

که $2a = 20$ و $2c = 12$. یعنی $a = 10$ و $c = 6$ ؛ با توجه به این‌که

$$a^2 = b^2 + c^2 \Rightarrow b^2 = a^2 - c^2 = 100 - 36 = 64 \Rightarrow b = 8$$

با این شرایط مثلثی رسم نمی‌شود.

(هنرسه ۳-آشنایی با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۸)

۴

۳

۲

۱

دیر: ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

طبق فرض داریم:

$$MF = x \Rightarrow MF' = 3x$$

$\Delta MFF'$: قضیه کسینوس‌ها در

$$x^2 + 9x^2 - 2(x)(3x) \underbrace{\cos 60^\circ}_{\frac{1}{2}} = (2\sqrt{7})^2$$

$$\Rightarrow 7x^2 = 28 \Rightarrow x = 2$$

$$\Rightarrow MF = 2, \quad MF' = 6 \Rightarrow MF + MF' = 2a = 8 \Rightarrow a = 4$$

$$FF' = 2c = 2\sqrt{7} \Rightarrow c = \sqrt{7}$$

$$\Rightarrow e = \frac{c}{a} = \frac{\sqrt{7}}{4} : \text{خروج از مرکز}$$

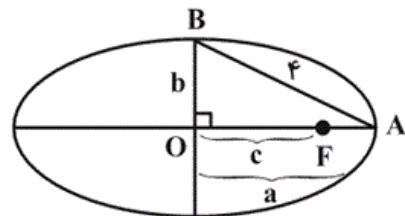
(هنرسه ۳- آشنایی با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۱۴۹ تا ۱۵۷)

 ۴ ۳ ۲ ۱

دیر : ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

طبق فرض و شکل داریم:

$$AF = a - c = r \Rightarrow a = c + r$$

$$\Delta OAB \text{ در:} \begin{cases} a^2 + b^2 = 16 \\ + a^2 = b^2 + c^2 \\ \hline 2a^2 = 16 + c^2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 2(c+1)^2 = 16 + c^2 \Rightarrow c^2 + 4c - 12 = 0$$

$$\Rightarrow c = \frac{-4 + \sqrt{16}}{2} = 2\sqrt{2} - 2 \Rightarrow FF' = 2c = 4\sqrt{2} - 4$$

(هنرمه ۳- آشنایی با مقاطع مفروطی؛ صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

 ۱ ۲ ۳ ۴

آزمون ۱۸ اسفند

دبير: ناصر قراجي

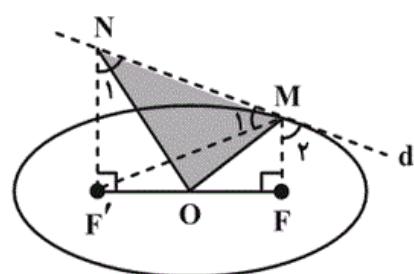
طول قطرهای بیضی $a = 2\sqrt{7}$ و $b = 2c = 6$ است، پس نقطه

را به F' وصل می‌کنیم، با استفاده از ویژگی‌های خط مماس بر بیضی

$$\hat{M}_1 = \hat{M}_2 \quad \text{می‌دانیم:}$$

$$\hat{M}_2 = \hat{N}_1 \quad \text{همچنین به کمک قضیه موازی مورب داریم:}$$

$$\Rightarrow NF' = MF'$$

از طرفی نقطه O وسط ساق ذوزنقه قائم‌الزاویه $MFF'N$ قرار دارد. پس:

$$\begin{aligned} S_{OMN} &= \frac{1}{2} S_{MFF'N} = \frac{1}{2} \left(\frac{(MF + NF') \cdot FF'}{2} \right) \\ &= \frac{1}{4} (2a)(2c) = ac = 4 \times 3 = 12 \end{aligned}$$

(هنرسه ۳- آشناي با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۱۴۷ تا ۱۴۹)

۴

۳

۲

۱

دیر: ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

داریم:

$$x^2 + y^2 - 2x = 2 \Rightarrow \text{مرکز دایره } W\left(-\frac{a'}{2}, -\frac{b'}{2}\right) = (1, 0)$$

$$(y+b)^2 = 2(x+a) \xrightarrow{\text{سهمی افقی}} \begin{cases} \text{رأس سهمی } S(-a, -b) \\ 4a'' = 2 \Rightarrow a'' = \frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{دهانه به سمت راست}} \text{کانون سهمی } F\left(-a + \frac{1}{2}, -b\right)$$

طبق فرض، مرکز دایره بر کانون سهمی منطبق است:

$$(1, 0) = \left(-a + \frac{1}{2}, -b\right) \Rightarrow \begin{cases} -a + \frac{1}{2} = 1 \Rightarrow a = -\frac{1}{2} \\ -b = 0 \Rightarrow b = 0 \end{cases}$$

پس رأس سهمی به صورت $S\left(\frac{1}{2}, 0\right)$ و معادله خط هادی برابر می‌شود با:

$$x = \frac{1}{2} - \frac{1}{2} = 0$$

(هنرسه ۳- آشنایی با مقاطع مفروطی؛ صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

 ۴ ۳ ۲ ۱

آزمون ۱۸ اسفند

دیر : ناصر قراجی

ابتدا معادله سهمی را به صورت استاندارد می‌نویسیم:

$$2(y^2 + 2y) = x - k$$

$$2((y+1)^2 - 1) = x - k$$

$$(y+1)^2 = \frac{1}{2}(x-k+2) \Rightarrow \begin{cases} \text{رأس سهمی : } S(k-2, -1) \\ 4a = \frac{1}{2} \Rightarrow a = \frac{1}{8} \end{cases}$$

$$x = \alpha - a \Rightarrow x = k - 2 - \frac{1}{8} = -\frac{1}{8}$$

$$\Rightarrow k = 2$$

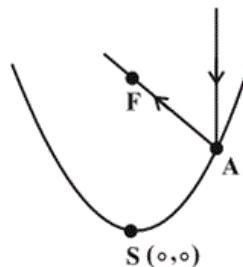
(هنرسه ۳- آشنایی با مقاطع مفروطی: صفحه‌های ۵۰ تا ۵۶)

 ۴ ۳ ۲ ۱

دیر: ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند

چون پرتوی نور موازی محور سهمی است، پس پرتو بازتاب از کانون سهمی می‌گذرد.

$$x^2 = 4y, \quad a = 1 \Rightarrow F(0, 1)$$

$$\begin{cases} x^2 = 4y \\ x = 2 \end{cases} \Rightarrow 4 = 4y \Rightarrow y = 1 \Rightarrow A(2, 1)$$

معادله پرتو بازتاب گذرنده از دو نقطه $A(2, 1)$ و $F(0, 1)$ به صورت $y = 1$ است که عرض از مبدأ آن $1 = 1$ است.

(هنرسه ۳- آشنایی با مقاطع مفروطی؛ صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

۴

۳

۲✓

۱

آزمون ۱۸ اسفند

دیر: ناصر قراجی

مختصات کانون این سهمی $F(1, 0)$ است. پس نقطه M پایین‌تر از کانون سهمی و پرتوهای نور خارج شده پس از بازتابش به صورت نور بالا هستند.

(هنرسه ۳- آشنایی با مقاطع مفروطی؛ صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۴

۳✓

۲

۱

آزمون ۱۸ اسفند

دیر: ناصر قراجی

چون خط گذرا از دو نقطه A و B موازی یکی از محورهای دستگاه $\mathbb{R}^3$

است، پس دو مقدار از سه مقدار x ، y و z در مختصات آنها با هم برابر

است. پس خط گذرا از این دو نقطه، یکی از سه خط زیر است:

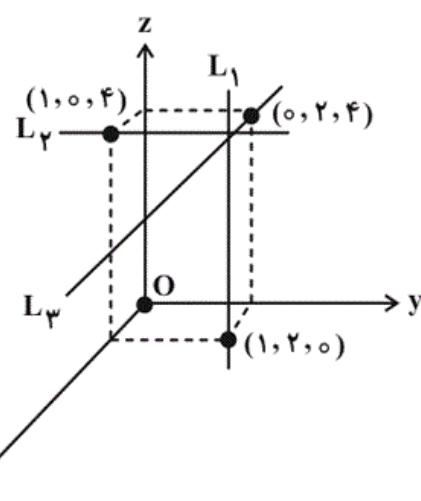
$$L_1 : \begin{cases} x = 1 \\ y = 2 \end{cases} \quad L_2 : \begin{cases} x = 1 \\ z = 4 \end{cases} \quad L_3 : \begin{cases} y = 2 \\ z = 4 \end{cases}$$

فاصله مبدأ مختصات (نقطه O) از سه خط L_1 ، L_2 و L_3 به ترتیب

$\sqrt{5}$ ، $\sqrt{20}$ و $\sqrt{17}$ است و چون $\sqrt{5} < 3 < \sqrt{17} < \sqrt{20}$ ، پس نقطه

$M(1, 2, z)$ روی خط L_1 قرار دارد و مختصات آن به صورت

است و طبق فرض داریم:

$$OM = \sqrt{1^2 + 2^2 + z^2} = 3 \Rightarrow z = -2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} M_1 = (1, 2, 2) \Rightarrow 1+2+2=5 \\ M_2 = (1, 2, -2) \Rightarrow 1+2-2=1 \end{cases}$$

(هنرسه ۳ - بردارها: صفحه‌های ۶۸ تا ۶۴)

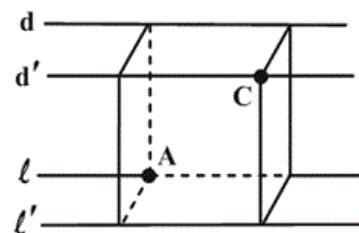
۴

۳

۲

۱ ✓

یکی از قطرهای مکعب مستطیل، قطر AC است.

$$A(1, 1, -2), \quad C(3, 4, 2)$$

$$AC = \sqrt{(3-1)^2 + (4-1)^2 + (2+2)^2} = \sqrt{29}$$

خطوط d , d' , ℓ و ℓ' موازی با محور y ها هستند.

$$d : \begin{cases} x = 1 \\ z = 2 \end{cases} \quad d' : \begin{cases} x = 3 \\ z = 2 \end{cases}$$

$$\ell : \begin{cases} x = 1 \\ z = -2 \end{cases} \quad \ell' : \begin{cases} x = 3 \\ z = -2 \end{cases}$$

(هنرسه ۱۳ - بردارها: صفحه‌های ۶۸ تا ۶۴)

۴

۳

۲

۱

دیبر : ناصر قراجی

آزمون ۱۸ اسفند